

Стан Редакције и Админ.:
Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

Неплаћена се писма не при-
мају. — Рукописи се не
не враћају.

Писма, рукописе, новац и
све остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА. 1092

Издаје сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграмме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД.

Преплата за Србију
на пошти:
на годину . . . Дни. 12.—
„ шест месеци . . . 6.—
„ три месеца . . . 3.—
„ један месец . . . 1.—

Преплата за иностранство
на пошти:
на годину . . . Дни. 30.—
„ шест месеци . . . 15.—
„ три месеца . . . 7.50

Шведска и Немачка

Нов пораз немачке спољне политике.

БУКУРЕШТ, 19. јануара

Између Немачке и Шведске дошло је до затегнутих односа.

У доброобавештеним круговима говори се да је до затегнутих односа дошло услед енергичног одбијања шведске владе, да се Немачка меша у њене чисто унутрашње ствари. Немачки посланик на шведском двору по налогу своје владе тражио је од шведске владе да ова забрани превоз војног материјала преко своје територије за Русију из Енглеске и Француске.

Чим је за ово сазнао руски посланик он је у име своје владе понудио шведској влади острво Аланд, које је било извор свих досадашњих неспоразума између обеју земаља. Како је ово острво насељено самим Швеђанима и како оно доминира над Штокхолмом то је шведска влада примила ову понуду.

Наше поште

Валда ни у једној струци не влада такав хаос, такав мурдларук, такав јавашлук, таква анархија, као што је то случај са кућом на којој је исписан и сувише ласкав натпис: Краљ. Српска Пошта. Валда ни у једној струци нема таквих трутова, таквих запарложених мозгова као што је то случај са нашим поштарима.

Има наравно и изузетака, али се они губе према оном огромном таласу који запљускује и својим нерадом кочи правилан рад у једној тако важној установи као што је пошта.

На наше поште више се већ толико година и људи, који су долазила на положај министра грађевина чинили су од своје стране све, не би ли

се једном уклонио хаос који тамо влада.

Да би се зло стање што радикалније излечило и да би се једном и у овој запарложеној установи увео ред, велики број поштанских чиновника одаслат је у иностранство да тамо стекне искуства и спреме, како би по повратку у своју домовину овој користили. Међутим, од њих је виђена веома мала корист.

Поште су и надаље функционисале веома рђаво, а то смо ми новинари највише осетили. Новине су стизале или после неколико дана или су пакети бивали преполовљавани.

А за новац, који је бачен у лудо добијамо смо неколико штребера више.

Трагом својих предлошника

пошао је и данашњи министар г. Драшковић. Пун енергије и воље, да уведе ред у у једну тако важну установу, он је упутио свима управама пошта наредбу, којом тражи савестан и прилежан рад. И министрова наредба стигла је свима поштама, па је случајно залутала и у кабинет управника београдске поште. И г. управник пошто је прочитао наредбу видео је да ће свака лабавост бити најстрожије кажњена. И оно што није могло да учини ни иностранство, ни експерти са стране, учинио је страх од казне: г. управник се тргао из сна; протрљао очу зовнуо практиканта и наредио му да зовне власника београдских листова. Позив је био подвучен са три црвене штрикле и наш је власник одмах отишао. Перо није у стању да опаше задовољство које је било обузело нашег власника, кад је из уста г. управника чуо да

ће се већ једном предузети мере против неисправности при одашиљању новинарских пакета.

Међутим, није прошло ни два дана, а из унутрашњости смо добили од наших ревизора оштре жалбе против поште: један је добио пре три дана два броја још из децембра, (пошто су обили целу Србију унакрет оба се пакета вратила после двадесетодневног турнеа у место одређења), други је добио свега 100 бројева, а шилему се 100 бројева; трећи нам је одказао даље примање пошто прима по три броја уједно ит.д. Овакви случајеви нису ретки, они се дешавају свакодневно и ми смо немоћни да ма шта чинимо.

И кад је сутра дан наш власник и по други пут отишао да се жали, г. управник (кога је власник пробудио из дубоког сна) је прво викао а затим је упутио нашег влас-

ника једном практиканту да га овај „узме на протокол!“

Ми против оваквог рада најенергичније протестујемо и тражимо с правом, од г. Драшковића, да нас заштити од јавног харања а он то може само ако хоће.

Епиграм

И „неутралност“ има,
Границе своје;
Немачка Аустрија,
Тора се боје.

РАБОШ

— „Да што није да што“ —

У овој земљи могу по неки типови да се уздигну на велики степен звања или су такви лажљивици и улици до некле и школовани људи па имају добрих услова да постану „велики“ људи. Али кад један дојучерашњи рипадаш, што лупа звона на Ма-

дом Калемегдану код Илије Божића, на пример некакав Чолић, постане писар рецимо баш у општини, па после у рату, аванзује за каплара, па онда постане писар у штабу и са тог места, уцењујући људе и злоупотребљујући свој положај, командује и командирима чета, командантима батальонима па и команданту пука, онда се збиља морамо чудити и упитати да што мисли да што, Чолић старији од команданта пука!

Пред законом су сви једнаки

Београдски патриота

Док грешни геца даје по пет синова отаџбини па и сам иде, свак јединци иду и помажу свој живот за отаџбину дотле један београдски тровац Милан М. Јовановић члан фирме Коста Николић и Јовановић, не може у кавцеларији војне београдске станице да ради. Изјављује да има лупање срца и услед тога је велик неспособан и на раду ни три дана није хтео издржати. Жалосна појава, тешко држави код оваквих синова као што је овај синек. Мајка Србија код оваквих ђетића лепо би се провела у добу када ратује противу вековног непријатеља. Овог човека треба обележити а имати на уму да тај поред свог богатства овој земљи ништа новчано није помогао нити је игде са каквим прилогом притекао. Он сматра да се њега отаџбине опстанак не тиче већ да је њему и његовој ћифтинској кеси добро. Срамно и жалосно од овог на жалост Србина.

Надлежни поведите о овом човеку рачуна на надлежном месту а и ми ћемо.

Из нових крајева

Неједнако примењивање закона

— Допис „Стража“ —

СКОПЈЕ, 18. јан.

За карактеристику да се у новим крајевима закони не

примењују онако како би то требало да буде, ја ћу за доказ овог свог тврђења навећти само ова 2—3 примера. 21. децембра пр. год. био сам у Скопљу, Била је недеља, све српске радње биле су затворене, а све муслиманске и јеврејске радње биле су отворене 4. јануара ове год. био сам у Митровици. Такође била је недеља и све радње и Срба и Муслимана биле

су отворене, а у Вучитрну све радње и Срба и Муслимана биле су затворене. Само ова 2—3 примера довољна су, па да се види: да је сваки срез у новим крајевима држава у држави и да се закон у њима примењују онако, како је то воља полицајских власти, а то неби требало и неби смело да буде. М

Русија и Румунија

— Руски велики кнежеви у Румунији —

БУКУРЕШТ, 19. јануара

„Вииторул“, сазнаје из владајућих кругова, да се у Букурешту налазе два руска велика кнеза. Оба велика кнеза допутовала су у Букурешт у специјалној мисији. Како су кнежеви били примљени и у двор код краља и како су са Братанијем одржали неколико политичких конференција, то „Вииторул“ држи, да је мисија на најбољем путу да успе.

У Пшемислу

— Глад и колера десеткују. —

Б. ПЕНТА, 19 јануара. — Будапешти Напло доноси у свом последњем броју изказ једног авијатичара, који је из Пшемисла долетео у Пешту. Исти прича да у Пшемислу владају колера и глад у највећој мери. Руски окупациони војници постаје све ужаснији. Војници почињу већ да очајавати и само благодарети свирепим казнама и измењаношћу међу војницима, није дошло још до побуне у гарнизону.

13

— Цртице из тринаесто дневног ропства под Аустријанцима. —

У једну кућу, у почетку бегства Београђана, дотрча једна изгладнела ружна кучка. Укућани је задржаше нарочито на молбу мале ћерчице и да ли због кучкине ружноће или другог чега, тек назваше је: „Прија Аустрија“. Још код свога старог газде научила је да „шени“ или „моли“, нарочито је то чинила кад види кога да је.

Дошли и Аустријанци. Девојчица са кучетом била на улици и посматрала их. Један коморчија, лала, застаде не далеко од девојчице једући нешто. Кучка то примети и станомолити пред лалом. „О мај“, како лепо знаш молити, а како се зовеш? као упита лала претом. „Прија Аустрија“ одговори беза лена девојчице, која је чула питање. „Аустрија моли!“ рече смејући се лала, пружи девојчици сексер и оде.

Дневне вести

Престолонаследнинов пут

Неки листови су донели да ће Њ. В. Престолонаследник Александар доћи у Београд. Престолонаследник је, како нас из Ниша извештавају, овај пут одложио.

Писарски указ

Јуче су „Српске Новине“ објавиле овај указ: У битолском окружном суду са седиштем у Битољу: за писара Радмила Цукавица, апсолвираниог правника; у ваљевском прв степеном суду: за писара друге класе Косту Трајковића, апсолвираниог правника; у крушевачком суду за писара друге класе Милутина М. Вељковића, апсолвираниог правника; у пиротском суду: за писара прве класе Миљивоја Н. Јовановића, порезника четврте класе срезног лекарског; у ђуприском суду: за писара друге класе Владислава С. Степановића дипломираног правника.

Одговор на интерпелацију

Јуче је министар привреде одговорио на интерпелацију г. Драгана Лачевића о преносу робе из Београда за унутрашњост као и о мерама које мисли предузети за снабдевање животних измирница у оних крајевима где је непријатељска војска извршила пљачку.

И да изворумз

Прошла седница која је заказана за 19 није се могла одржати због недовољног броја посланика.

Оболели министри

Г. г. Пшић и Рада Бојовић оболели су и већ неколико дана не напуштају постељу.

Председник Академије Наука

„Српске Новине“ публикују указ којим се за председника Српске Краљевске Академије поставља г. Стојана Новаковића, досадашњег председника.

Поклон из Америке

Јуче је одбор, који је прегледао поклоне из Америке испослао поклоне у старе границе Србије да се раздаду сиротињи ратника.

За свречавање зараза

Како није искључена могућност да се зараза прошири и по вароши, то не би било вгорега; да полицијска власт изда једну строгу наредбу да се животне намирнице при куповини не додирују рукама јер ће се на тај начин спречити свако пренашање заразних бацила.

У интересу је самог грађанства да се уздржавају од те навике и да не додирују рукама намирнице које су изложене на продају, не морамо за сваку ствар да ангажујемо полицијску власт.

Ратне илустрације

Г. Виљем Анд. Кун наш познати илустратор и ксилограф, израдио је неколико слика ратних момената које носе рекорд у идејама илустрације, као: аустријска зверства у Дорџу, стрељање Срба у Земуну, и како је избачена аустријска „штраф експедиција“ из Србије. Исте слике биће умножене као анзихтскарте. Препоручујемо их јер смо имали прилике да их видимо и заслужују сваку пажњу.

Биографски снимак

Јуче је извршено снимање оних ућа у Београду, које су порушене од аустријских граната. Снимак је израђен за једну велику француску фирму која ће приказати и у орнаменту дивљаштво аустријске војске.

Имаће шта и да види овај културни свет, да се не би казало да је то импровизирано.

Захваљност

Госпођа Спасенија Ж. Махаиловић, приликом свог доласка из унутрашњости подарила је војницима Вардарцама, 20 дана, за коју је суму купљен дуван да се подели војницима. Овај путем изјављујемо племенитој госпођи најискренију захвалност.

ФЕЛТОН

ЖЕНА У ОКОВИМА

— Истинити догађај из београдског живота —

Скоро је већ година дана прошла од како је се једна интелегентна жена, мучена и малтретирана од свога мужа, опростила свога мучатеља Нерона који ју пуних 12 година душу нагривао.

Он је ћерка добрих родитеља. Васпитање које је добила од својих родитеља и у школи учинило ју је интелегентном дамом и добром домаћицом. Тако васпитана она је мислила да ће имати среће у браку јер је сву ову живот посветила будућем супругу.

Случај је хтео да се он уда за човека, који у опште не заслужује да има жену. По нарави дурновит, невоспитан он је схватио брак сасвим наопако. Своју жену, свога

законитог и једног сапутника у своје животно, третирао је као роба, као служавку а не као свога друга.

И ако се она трудила да га својом племенитошћу и благом нарави облагоуди, да га васпита у духу људских људи ипак, она у њему није могла успети јер је он све више бивао дивљи.

Знајући да је она добра породице и да ће она све могуће сносити само да јој се не би пребацало, јер паметвији увек попушта, он ју је на сваком кораку малтретирао а код других, његових другова говорио је о својој жени да је неваљала највише да га он веће напушта ма како да с њом поступа он ју је све више шикантрао. Ово што је њен муж М. с њом чинио, не би могао да учини један дивљак из азијатског племена. Довољно је да наведем само један случај те

врсте дивљаштва на човек да се увери да је он, или шену намећу, или је толико пусти да се ни своје савести не стиди.

Он је виши државни чиновник са доста великом платом али са и доста великом дозом незнања. Изгледа да су му надлежни из милости дали тај положај, јер га он не заслужује.

И сам углед државног чиновника, који се са поступцима овог пустахије и кад би био иоле части и образа он не би требало ни часа да буде у државној служби. Не допушта нам закон о штампи да му целошћу прижемо, иначе нас не везују никакви обзир учтивости зато, што ни њега ни су незивали ни најпримитивнији обзир хуманости и родитељски осећаји Ови редови треба да послуже као нека врста сати-сфакције његовој жени, а уједно да свет сазна и за ово чудо од човека.

Да је какве среће, требао је одавно да буде у душевној болници али још се можемо тешити тиме што је он већ на зрелији кандидат душевне болнице.

Она му је изродила лепу и красну дечицу и после 12 година верна браћа живота, када је постала нежна мати својој дечици, он ју је прогласио пред светом за наложницу другог човека која ни какве везе немајаше с њом!

Па не само то, него је организовао читаву тајну полицију, за време његова одсуства, који су поставили замке и клопке да је „хватају на дело“ и да помоћу ових проданих душа створе кривицу за развод брака! Доиста то је велика доза дрскости и покварености!

У заједничком животу он је облачио њену хаљину, љубио скуте од њених хаљина плачући поред ње у њезиној

тоалети молио је да га она воли као што он њену хаљину воли!

Кад су излазили у варош он би је стално посматрао и чим би она ма на коју страну окренула главу, он би јој скресао мајку покварену, заблањујући јој да гледа на другу страну. Кад би нешто у радњи куповали она није смела да купи ништа шта се њој допадне већ би му увек рекла: „па купи ми шта се теби допада.“ Јер кад би она нешто изабрала по свом укусу он би јој приметно: „то купују само неваљале женске и метресе“ и г. д. и т. д.

Г. чиновник мисли сигурно по себи, пошто он поред своје жене, има по неколико „рођака“ које он стално посећује и издржава и да би утро своје трагове он баца кривицу на своју закониту жену, на мајку своје рођене дце.

(Свршиће се)

† Радован Поповић

Из Ниша нам је стигла тужна вест да је опасној болести пегавом тифусу подлегао Радован Поповић, дипломирани правник и наш новинарски колега.

У последњим борбама код Поповић одликовао се и био је рањен.

Нека му је лака земља за коју је и крв своју пролио.

Са Кавказа

— После победе код Софијана. —

Петроград, 20. јан.

19 јануара генерал ЧермоЗубов ушао је у Табрис. На уласку у варош примио га је генерални гувернер Азер Бејцана у сред овацја велике гомиле света. После бриљантне руске победе код Софијана и Савалена, где су Турци изгубили целокупну артиљерију, имали 1000 мртвих, где смо заробили 200 војника, где су Турци оставили многе рањене. Турски су генерали без обзира побегли у правцу Магара заједно са немачким конзулом и турским конзулом, која је скоро приспео, Курди су запалили руски конзулат у Табрису и пољско добро руског конзула, које се налази у околини вароши. Рука банка, куће и дућани, који припадају руским поданицима нису сувише оштећени благодарћи брзој конзула сједињених држава.

Потврђује се вест да је Сирдар Мукри гувернер Сучблака био пушмаран. Грчким трупама командовао је дан генералштабни официр по имену Хилми а помоћник за грађанске ствари био је Муктар секретар амбасаде у Ехерану. Генерал ЧермоЗубов посетио је јерменску катедралу где је одслужио благоарење са молепствијем за цара и персијског шаха. Генерал ЧермоЗубов посетио је затим свештене власти. Ове су последње изразиле своје задовољство поводом заузимања вароши од стране руских трупа. Руски генерал одговорио је потсећајући на вековно пријатељство које везују Русију и Персију. Изразио је жељу да присуствује муслиманској религиозној церемонији, која би била одслужена за напредак обеју земаља и здравље њихових суверена. Генерал ЧермоЗубов посетио је такође француску мисију, где су биле јаскупљене белгијска и италијанска колонија. По наредби ЧермоЗубова руске су трупе заузеле немачку радионицу тепиха и стовариште телуха стављене су под печат ствари изнешене из руског конзулата и из кућа руских поданика, које су биле делом смештене у кућама немачког, турског и аустроугарског конзулата. Међу документима, која припадају официру Хилмију нађено једно писмо немачког конзула у коме позива Турке да нападну на Табрис и на руску колонију, која се ту била склонила. Становништво вароши лепо је пришло руске трупе. Најпотпунији ред и мирноћа владају у Табрису.

Руска офанзива

Борбе са Прусима

ПЕТРОГРАД, 19. јан. (Званично.) — На немачку офанзиву у пределу Боржимова ниши су одговорили једним против нападом. Непријатељ је био потиснут из свију ровова, које је био заузео. Немачки губитци су огромни. У исто време кад су нападали у пределу Боржи ова Немци су предузели једну серију огорчених и обновљених напада на фронту Гумин—Могели. Ови су напади били потпомагнути јаком и учестаном артиљериском ватром. 18. јануара до подне ми смо одбили све те напад било нашом ватром било на бајонет. Између 12 и 2 часа по подне Немци су успели уз енергичну акцију њихове артиљерије против наших ровова да освоје неке од њих, али у два часа по подне ми смо предузели општи против напад, после кога је непријатељ задржао у својим рукама само један мали део наших предњих ровова и једно пољско добро. Немачки успеси у току дана од 19. јануара у пределу Боржимова незначјни су, кад се имају на уму губитци, које је непријатељ претрпео услед наше ватре и наших против напада на бајонет. Према оц ни најних старешина наша је артиљерија причинила Немцима велике губитке. Она је ућуткала једну серију немачких батерија.

На аустројским фронтовима

У Карпатима борбе се продужују и поред учешћа нових аустројских снага које се још не појављују на нашем фронту. Ми смо са успехом одбили све непријатељеве покушаје да предузме офанзиву у правцу висова Бескид—Висков и продужили смо да са успехом напредујемо на фронту Нижњи—По ионка—Л довитка.

Из Аустрије

— Аустрија преживљује последње тренутке. —

ПАРИЗ, 18. јануара. — Одлука немачког федералног савета, да се реквизицијом прикупи целокупна количина жита и да се узати доказује да је у Немачкој економска криза близу. Сличне су мере предузете и у Аустро-Угарској. Тврди се да ове две царевине немају ни три четвртине потребног жита и да ће код њих пре идуће жетве наступити глад. Побуве до којих је дошло у Загребу и Љубљави „Тан“ пише: и поред строге цензуре становништво монархије зна за аустроугарске поразе у Галицији, Буковини и за аустроугарско страдање у Србији. Сумарно повишење казни у српским и румунским покрајинама монархије небројана злостављања аустроугарске војке у Босни и Србији хиљаду масакриала старана и леце читаве фамилије живе спаљене, све ове страхоте изазивале тлушање код њихове браће по крви. Трупе, које се суљау у Угарској неће имати само да се боре противу спљног непријатеља. Ове припреме прате и у Букурешту, где су у толико већма узбуђени што се бугарска и даље закљња за своју заговетну резервисност. Догађаји у Ердељу и Хрватској објављују румунској влади колика је опшорна снага двјне монархије чак потпомогнуте од стране Немачке, пред пропашћу, која јој прати и коју би Румунија требала да убрза. — „Журнал де Деба“ објављује један допис из Венеције о гоњењу Срба и осталих Слована у Аустро Угарској. — У „Пари Миди“ сенатор Веранже пише: да ли ће балканске државе допустити да Србију нападну немачке трупе, неопирући се претњи, коју овај гест садржи за све? Допуштено је барем на се у то посумња, али оно што је несумљиво то је да Француска, Русија и Енглеска неће никад допустити да Србија буде прегажнута. Због ње независности букнуо је и рат, Мир не може бити закључен без њиховог пријателства и њиху на жртву.

Писмо Ђиолитија

РИМ, 19. јан. — Агенција Стеф ни јавља: „Трибуна објављује једно писмо које је г. Ђиолити упутио посланику Пеаноу Господин Ђиолити у овоме писму демантује две легенде које почињу да се стварају о његовим тобожњим односима са кнезом Билоом и о мишљењу које му се приписује, да Италија треба да остане неутрална апсолутно и у сваком случају. — „Ја познајем кнеза Билоа, пише г. Ђиолити, имам га дуг низ година. Ја јако поштујем његову интелигенцију и његов карактер и увек сам у њему налазио пријатеља. Италије наравно стављајући увек на прво место своју земљу што је његова дужност.“ — Г. Ђиолити додје, да је он видео кнеза Билоа свјетом једним пут. Пошто га је случајно срео разговор се волио, вели он потпуно академски о великим догађајима, а и добро сам знао да не уђем у разговор о држању, које треба да заузме Италија. „На тај би се начин огрешито о своју дужност. Ни кнез Било није почео овај разговор, јер то је човек,

који се никада неће огрешито о учтивости.“ Што се тиче легенде, да је он још присталица неутралности Италије г. Ђиолити се изражава на следећи начин у својем писму: „Свакојак ја гледам на рат не као на једно добро него зло, коме треба прибећи само ако је потребно за част или за велике интересе земље. Држим да није допуштено изосећања узети своју земљу у рат. Сваки се може играти својим животом, али не и животом своје земље. Но у случају потреме нећу се узгезати да приступим рату а о томе сам и дао доказа. Могућно је и не мало невероватно да се у данашњим приликама у Европи дају постићи више ствари без рата. Што се тиче оних, који нису на влади, они немају довољно елемената за потпун суд. Односно гласова о заверама и о кризама, не сматрам их за могуће. Ја сам потпомагао и потпомажем влазу.

Са запада

— Званичан извештај Главног Штаба —

ПАРИЗ, 19. јан. — Званични коминике од 19 јануара у 11 сажта ноћу: Ноћ између 18 и 19 јануара била је веома мјрна. 19 јануара непријатељ је савно напао на наше ровове северно од пута од Бетине ка Ла Басе и био је одбијен оставивши многобројне мртве на бојноме пољу. На северу од Албера код Бемон-Хамела немачка пешадија је покушала један изненадан напад на наше ровове. Непријатељ је био принуђен да побегне и оставио је на месту експлозивне које је био спремио.

Последње вести

За Србе

ПАРИЗ, 19. јануара. — На матанеу, који је данас давао друштво „Пријатељи Париза“ за Србију у великој сали Трјадеза, декорисаној српским заставама и заставама савезничких земаља, један скуп у коме је било више од 6000 лица дошао је да манифестује у корист Србије. Ова је свечаност имала највећи успех. Председник републике и председник сената и скупштине били су заступљени.

Са мора

ЛОНДОН, 19. јануара. — Јављају из Лублина, кад је пароброд Лемстар изашао јуче после подне из пристаништа Холххеада, према кули светиљи Киш — која се налази на острву Холххеаду гонио га је за читаву миљу један немачки минволни брод.

ЛОНДОН, 19 јануара. — Четири мрнара са оклопне крстарице „Лодкопе“, која је потонула на чилској обали нађени су на једном острву у Тихоме Океану. Нашла је крстарица „Канопус“.

ЛОНДОН, 19. јануара. — Удружење „Лојдова“ јав. из Дугласа, да је пароброд „селсан Карстон“ потонуо јануара северозападно од Ливерпула. Послуга се спасла на обалској лађи „Гладису“.

Анархија у Арбахији

ЦЕТИЊЕ, 20. јануара. — Потпуна анархија која влада у Арбахији, већ дуже времена, узима све већег маха, захваљујући интересима младотурских и аустројских агената. Арбанашке банде пљачкају и убијају црногорске поданике и спречавају црногорске поданике и транспорте Бојаном. Отивају транспортну робу, која се тим путем преноси на Цетиње, наше трговце приморавају да им пљачају повеће своје и онда им не пропуштају робу Бојаном и ако је право одвидбе овом реком зајемчено Црној Гори међународним уговором. Пошто је конзуларна мисија у Скадру немоћна да спречи ова злочинства, црногорско јавно мишљење тражи од и др. владе да предузме све мере, које јој налаже ситуација.

Болест у немачкој војсци

БУКУРЕШТ, 19. јануара.

По једној вести из Петрограда међу многим немачким заробљеницима констатован је јак реуматизам и лудост. Испитивањем је утврђено да су се ове болести појавиле услед јаке зиме која влада у руској пољској, као и услед оскудице у животним намирницама, а нарочито услед оскудице.

Са румунско-аустројске граице

БУКУРЕШТ, 19. јануара.

„Лупта“ доноси да је влада издала свима покицијским властима еуж румунско аустројске граице да нареду становништву да се повуче дубље у земљу.

Ова наредба разна се коментарише и неколико опозиционих посланика упутили су на владу питање по овој наредби.

За наше храбре војнике

— у рату о рату. —

Зато будимо јунаци, па на положајима и у борби издржимо што дуже. И наш је непријатељ од крви и меса, и њему је тешко подносити све оне ратне незгоде, које и ми подносимо. Њему је најчешће много теже него нама. И често ће бити прилике, да победимо противника самим тим својим постојанством.

И у најтежим приликама будимо истрајни, и победа ће бити увек на нашој страни.

Трезвеност у рату

Још од најстаријих времена људи пију разна опојна (алкохолна) пића. И у данашње доба доста се пије. Пијемо вино, пиво и разне ракије.

Кад би нас неко запитало, зашто управо пијемо, не бисмо му могли тачно одговорити. Један пије зато што му је хладно, да се „згреје“; други вије што му је врућина да се мало расхлади. Један пије, да у пићу угуши бол и жалост, а други пије зато, што је раздраган, па да се још више развесели. Сваки ће наћи по нешто као разлог што пије. Али у главном све се окрене на једно: не пијемо из потребе, јер можемо бити без пића, већ пијемо из навике. Видимо да други пију, па и сами тражимо пиће. — Не дамо да неки други изматве ма у чему од нас. А после се већ привикнемо пићу, па нам се чини да без пића не можемо живети.

Пијемо у миру, пијемо у рату.

Али у рату вајемо још више. У рату пију и они, који иначе ретко, или и никако не пију.

Мени се чини да баш у томе много грешимо, нарочито што у пићу не знамо мере, него најчешће пијемо више, но што може наше тело поднети, те се опијемо.

А пијан човек готов ђаво, од пијана и луд бежи.

Пијан човек у рату велика

је опасност и за себе и за друге. Јер ракија је у бурету мирна, а у глави полуди, па пијан човек не зна шта чини: налетљив је и онда, кад је највећа мудрост бити обазрив и миран, па или сам лудо изгуби главу, или упропасти оне, којима командује.

Трезвеност је у опште потребна у животу, а у рату је трезвеност у многим приликама права Божја благодет и спас.

Крај

ЊИЖАРА

Косте В. Илића

Београд Краља Милана 70

Има на продају велику количину најбољег француског коњачка и продаје на више и мање. Флаша од 7 деци стаје 8 — дина. Флаша од 1 литре стаје 10 динара. 5—15

Савиначка Касина * филијал * „Руског Цара“

Поновна је отворена и снабдевена пићем из подрума „РУСКОГ ЦАРА“. — Чувено карловачко вино „РУЖИЦА“ и позната Ужичка клековача. — Кујва се препоручује својим укусним домаћим јелима. Ладна јела у свако доба. — Ваш куће значан попуст.

Гостионичар
ВЛАЈКО РАДОВИЋ

19,1—5

Савиначка Касина филијал „Руски Цар“

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА
ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерленбајна

Обреновића улица (преке пута „Руског Цара“ у Нишу)
прима поруџбине печата и штампала. Гравира
златне и сребрне ствари, израђује брао и со-
ливно по умереној цени. На захтев шаље свој
9 илустровани ценовник. 10—10

Наш мили и никад непрежаљени

ЛУКА С. ГАЊИЋ

порески помоћник у Бупрјуџи, болничар подмаредник I полске болнице
I позива Дунавске Дивизије

преминуо је 15. о. и. у ваљевској болници као војни
обвезник.

Парцане, 20. јануара 1915 г.

ОЖАЛОШЋЕНИ

Отац Сима; мати Спасимија; браћа: Младен, Данило
и Светозар; сестре: Дарина и Дарина; снаје: Једоксја,
16 Јелена и Милева и остала родбина. 2—3

Приватна Грађанска Гимназија

Хајдуковића

Удаљен од своје школе, као војни обвезник у сва три ова рата а онеспособљен за даљу војну службу учешћем у борбама Варовица—Торлак — сопственик ове школе не ставља и понова се посвећује и у овој 24-ој години школскоме раду, који је до сад показивао завидне успехе.

Ученици-це ове школе добиће сведоче државне гимназије и прећи до године у старије разреде као редовни ученици. Око спреме и превођења деце у старије разреде сопственик ове школе прима на себе сву родитељску бригу али присваја и сва родитељска права за казне и награде. Примају се деца из свију осам разреда гимназије као и за спрему за малу и велику матуру а и за спрему за два узастопна разреда, имали претходно да полажу који накнадни испит или не. Ко хоће да му дете не изгуби годину односно да добије две, нека се одмах јави са уписом и почне рад. Пошто државне гимназије неће радити ове године, то очекујем велики број ученика-ца те сам за то добио просторије Теразиске Основне Школе за рад.

РЕДОВНИ ЧАСОВИ ПОЧИЊУ 21. ЈАНУАРА У 8 ЧАСОВА
ПРЕ ПОДНЕ.

НЗ. Потребна су два студента за наставу.

14

3—3

НОЖАРСКО ХЕРИХТЕРСКА РАДЊА

Ј. Марјановића и Сицова

отворена је.

16,3—3

Наш мили, драги и никад непрежаљени муж, отац,
свекр, брат, таст, деда ит.д.

НИКОЛА А. ЈОВАНОВИЋ

трговац — извозник из Ваљева

преминуо је после кратког боловања у 60 год. свога
живота 3. Јануара а сазрвао 5. о. и.

Благодаримо пријатељима који нам се нађоше на
услугу и утеху, а та-ође родбини, пријатељима и по-
знаваницама који нам писмено изјавише саучешће.

Ваљево, Јануара 1915 год.

ДО ВЕКА ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга Савка; синови: Аћам, Михајло и Драгомир;
кћери: Зорка, Анка и Драга; снаја Станислава; брат
Спасоје; сестре: Николија, Крстимија, Смиља и Јуна;
зет Милутин Ј. Попић, трг. из Ниша; унуци: Јова,
19 Драга; ун ка Мила и остала родбина. 1—3

СПЕДИТЕРСКА И КОМИСИОНЕРСКА РАДЊА

КАЛЧИЋ И ВОЈИНОВИЋ

СКОПЈЕ—ЋЕВЋЕЛИЈА

Извештава своје поштоване муштерије да њихова радња и даље врши ЦАРИНСКЕ
ПОСЛОВЕ како увозне тако и извозне пре царинарницама СКОПЈАНСКОЈ и ЋЕВЋЕЛИЈСКОЈ
и ако су шефови радње у рату.

Адреса за телеграм: КАЛЧИЋ ВОЈИНОВИЋ, Скопје Ћевћелија.